
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

נשים, צריכה וזהות ביפן המודרנית - 46850

תאריך עדכון אחרון 05-09-2023

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: מוסמך

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: לימודי אסיה

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר ב'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): ד"ר הלנה גרינשפון

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: helena.grinshpun@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: יום ה' 11:00-12:00

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

בקורס נעסוק בסוגיות חברתיות ותרבותיות הקשורות למגדר, צריכה וזהות ביפן העכשווית. נתמקד בשני תחומים עיקריים בהם סוגיות אלו באות לידי ביטוי מובהק: תחום המשפחה, המהווה ספירה פרטית, ותחום הצריכה, המהווה ספירה ציבורית. במהלך הקורס נבחן מספר פרקטיקות מחיי היומיום ביפן, ונגתח אותן כתבניות טעונות ערכים ואידאולוגיות.

מטרות הקורס:

מטרת הקורס היא להציג פרספקטיבה אנתרופולוגית על תפקידים ויחסים מגדריים ביפן, כמו גם על נורמות חברתיות העומדות מאחוריהם וההקשר ההיסטורי בו עוצבו.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

הסטודנטים יכירו לעומק כמה מן האספקטים הפחות מוכרים של החברה והתרבות היפנית וירכשו פרספקטיבה חדשה על מוסדות וערכים המעצבים את פניה של החברה הזו. הקורס יקנה כלים לניתוח שיסייעו במחקר אקדמי בתחומים השונים של מדעי הרוח והחברה.

דרישות נוכחות (%) :
100

שיטת ההוראה בקורס: השיעור יהיה בנוי מהצגת הנושא ע"י המורה ודיון פרטני בנושא בהתבסס על החומר הביבליוגרפי.

הביבליוגרפיה של הקורס מהווה מאגר מאמרים שממנו נבחר סוגיות לעיסוק מעמיק בהתאם לנושאי המחקר של הסטודנטים. כל סטודנט יתבקש להציג רפרט בנושא שיבחר לכתוב עליו את העבודה הסופית.

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

1. מחקר אנתרופולוגי של יפן: מגמות ואילוצים
2. צריכה וזהות: סקירה תאורטית
3. נשים ביפן: מבט היסטורי
4. נשים בספירה הפרטית (מאמרים לבחירה): אידיאל ה"אישה טובה אם חכמה"; אמהות וחלוקת תפקידים במשפחה; נשים וגוף; מזון ומגדר
5. נשים בספירה הציבורית (מאמרים לבחירה): מדיניות וחקיקה; תעסוקה; מעורבות חברתית ואזרחית; שפה ודימויים בתקשורת; תרבות הצריכה; נשים כ"אחר" חברתי
6. גברים וגבריות

חומר חובה לקריאה:

Sharon Zukin and Jennifer Smith Maguire (2004), *Consumers and Consumption*, *Annual Review of Sociology*, Vol. 30, pp. 173-197

Katarzyna Cwiertka and Ewa Machotka (2017), *Introduction*, in *Consuming Life in Post-Bubble Japan*, pp. 15-27

3. נשים בחברה יפנית- מבט היסטורי

Robert Smith (1981), "Japanese Village Women- Suze Mura", *Journal of Japanese Studies*, vol. 7, pp. 259-284

Tomoko Yoda (2000), "The Rise and Fall of Maternal Society", *The South Atlantic Quarterly*, vol. 99, pp. 865-902

4. נשים בפנים ובחוץ
משפחתיות וביתיות

Ofra Goldstein-Gidoni (2012), "The New Happy Housewife of Post-bubble Japan, Housewives of Japan", pp. 147-184 /// *Consuming Domesticity in Post-Bubble Japan* (2017), in Cwiertka & Machotka (eds), *Consuming Life in Post Bubble Japan*, pp. 107-128

מזון ובישול:

Klara Seddon (2012), "Bento blogs: Japanese Women's Expression in Digital Food Culture", *Women & Performance: A Journal of Feminist Theory*, vol. 21:3, pp. 301-319

Aiko Kojima (2011), "Responsibility or Right to Eat Well: The Food Education Campaign in Japan", *Japan SJEEA*, pp. 48-63

נשים מחוץ לבית : מגדר ומודרניזציה

Sally Hastings (2011), "A Dinner Party is Not a Revolution", in *Manners and Mischief*, pp. 95-109

Miriam Silverber (2003), "The Modern Girl as Militant" in *Erotic Grotesque Nonsense: The Mass Culture of Japanese Modern Times*, pp. 51-72

נשים בתקופת המלחמה:

Sheldon Garon (2000), *Luxury is the Enemy: Mobilizing Savings and Popularizing Thrift in Wartime Japan*, *Journal of Japanese Studies*, vol. 26:1, pp. 41-78

Andrew Gordon (2007), "Consumption, Leisure and the Middle Class in Transwar Japan", in *Social Science Japan Journal*, pp. 1-21

התנדבות ודת:

-Lynne Nakano (2000), "Volunteering as a Lifestyle Choice: Negotiating Self Identities in Japan", *Ethnology*, vol. 39, pp. 93-107

Elizabeth Harrison and Igeta Midori (1995), "Women's Responses to Child Loss in Japan: The Case of "Mizuko Kuyō", *Journal of Feminist Studies in Religion*, vol. 11:2, pp. 67-100.

5. ייצוג מגדרי בספרות ותקשורת:

Keiron Bailey (2007), "Akogare, Ideology, and 'Charisma Man' Mythology: Reflections on Ethnographic Research in English Language Schools in Japan", *Gender, Place & Culture: A Journal of Feminist Geography*, vol. 14:5, 585-608

Akiko Uchiyama (2014), "Akage no An in Japanese Girl Culture: Muraoka Hanako's translation of *Anne of Green Gables*", *Japan Forum*, vol. 26:2, pp. 209-223

Barbara Hartley (2008), "Performing the Nation: Magazine Images of Women and Girls in the Illustrations of Takabatake Kashō, 1925-1937", *Intersections: Gender and Sexuality in Asia and the Pacific*, Issue 16.

6. נשים ופוליטיקות גוף

אמהות ופריון:

Amanda Seaman (2011), "Making and Marketing Mothers", in *Manners and Mischief*, pp. 156-177

דיאטות והרזייה:

Kathleen Pike and Amy Borovoy (2004), "The Rise of Eating Disorders in Japan: Issues of Culture", *Culture, Medicine and Psychiatry*, vol. 28, pp. 493-531

Laura Spiegelvogel (2010), "Selfishly Skinny or Selflessly Starving", in *Working out in Japan*, pp. 174-205.

מיניות ותעשיית מין:

Ian Bardsley (2012), "The New Woman Meets the Geisha: The Politics of Pleasure in 1910's Japan," *Intersections: Gender and Sexuality in Asia and the Pacific*, Issue 29.

Elise Tipton (2005), "Sex in the City: Chastity vs. free love in interwar Japan", *Intersections: Gender, History and Culture in the Asian Context*, Issue 11

Kaoru Aoyama (2015), "The Sex Industry in Japan: The Danger of Invisibility", *Routledge Handbook of Sexuality Studies in East Asia*, pp. 281-194

7. נשים "רעות":

David Leheny (2006), "Whatever It Is, It's Bad, So Stop It", in *Think Global, Fear Local: Sex, Violence and Anxiety in Contemporary Japan*, pp. 49-84

Jan Bardsley and Hiroko Hirakawa (2005), "Branded: Bad Girls Go Shopping", in *Bad Girls of Japan*, pp. 111-127

8. גברים וגבריות:

Romit Dasgupta (2010), "Globalization and the Bodily Performance of "Cool" and "Un-cool" Masculinities in Corporate Japan, *Intersections: Gender and Sexuality in Asia and the Pacific*, Issue 23.

Yumiko Iida (2005), "Beyond the 'Feminization of Masculinity': Transforming Patriarchy with the 'feminine' in contemporary Japanese youth culture", *Inter-Asia Cultural Studies*, vol. 6:1, 56-74

Emma Cook (2013), "Expectations of Failure: Maturity and Masculinity for Freeters in Contemporary Japan", *Social Science Japan Journal*, vol. 16:1, pp 29-43.

Kenichi Kumagai (2012), "Herbivorous Boy, Otaku, or Petit-Nationalist? Floating Japanese Men, Masculinity and National Integrity", *Cool New Asia*, pp. 71-82

Sabine Fruhstuck and Anne Walthall (2011), *Recreating Japanese Men*, University of California Press

חומר לקריאה נוספת:

הסילבוס מהווה מאגר קריאה ממנו החומר הספציפי ייבחר בהתאם לסוגיות שבדיון

מרכיבי הציון הסופי :

מצגת / הצגת פוסטר / הרצאה / סמינר / פרוסמינר / הצעת מחקר 80 %
השתתפות פעילה / עבודת צוות 10 %
מצגת / הצגת פוסטר / הרצאה 10 %

מידע נוסף / הערות: